

LONO (248) *sb n*

łono (246), **łuno** (2); *łuno* : *łono Calep* (2:1).

-o- (91), -ó- (3); -ó- *KochMarsz* (1); -o- : -ó- *KochMRot* (1:1), *Mącz* (24:1); *drugie o jasne*.

sg N *łono* (29). ◇ *G* *łona* (52). ◇ *D* *łonu* (3). ◇ *A* *łono* (64). ◇ *I* *łon(e)m* (11). ◇ *L* *łonie* (86).
◇ *pl A* *łona* (2). ◇ *L* *łoni(e)ch* (1).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVI – XVIII w.

1. *Dolna część brzucha, także narządy rodne u kobiety i mężczyzny; srom; gremium Mymer¹, Calep, Cn; naturalia, pudenda, verenda Mącz; praeputium BartBydg; sinus Calag* (103) : *Pediculus inguinaris. eyn filtzlaus am heimlichen ort Weřz włonye Murm* 99; *Mymer¹* 22; *BartBydg* 122; *Proch ńtych bobkow zmieřać z inemi rzeczami rořpufzczaiączemi á wćzynić plařtr, który przykładać na ociekle łono FalZioł* I 144d; *Teř mozg wieprowy [!] ze krwią pomaga na Carbuncul^{us} w łonie FalZioł* IV 3d; *naczyń piłuř/ kařdą po iedney dragmie/ á kładać na węgle, łono rodączey podkurzay. FalZioł* V 33; *Napřzod potrzeba aby vřta vmieraiączey były otwarzane, takieř łono y macicza nie ma być zawarto: aby płod mogł mieć dech y odetchnienie FalZioł* V 34v, I 70d, II 3b, IV 20a, V 13v, 34 (12); *I rzekłá Sarai do Abráma: Niepráwie czyniřz przeciřwko mnie: Iam dáłá řłuźebnicę moię do łoná twe^{go} [ego dedi ancillam meam in sinum tuum] Leop Gen* 16/5; *Iefliby řie miedzy łobą dwa męřowie wáďzili/ á ieden z drugim ięli řie wáďzić/ chcąc żoná iednego řnich wybáwić męřá řwego/ z ręki mocnieyřwego/ y wycięgnáwřzy rękę vchwyćilá by go zá łono [miseritque manum et apprehenderit verenda eius] vtnieřz iey rękę Leop Deut* 25/11, *2.Reg* 12/7[8]; *BibRadz 3.Reg* 18/42; *Turcy po iákichkolwiek grzechach wodą łobie omywáią łono/ koláná/ głowę/ y ine członki/ mmimáiąc áby tym grzechow zbyli. BielKron* 165; *Bachuřá który řie był pocřzał w řywocie v niey [u Semele]/ wyrwał [Jowisz] přętko/ włóżył do řwoiego łoná izby czářu donořil BielKron* 21; *Napierwey wyřły przeciřw im trzydźieřci pánienek wřzytki nágo/ tylko łoná zákřyte miáły płotnem řuptelnym fářbowánym řwoim obyczáiem BielKron* 443, 443; *Aliquando accipitur pro membro genitali, Miářto członka přzirodzonego/ Miářto łoná. Mącz* 241c; *Naturalia desideria, Přzirodzone pořáďliwořci. Naturalia plurali num. tantum, Lono. Mącz* 241d, 149, 285c, 329a [3 r.], 329b [2 r.], 329c (14); *człowiek który niezdrowy ma Pęchyrz/ [...] bárwę ma złá: mocz řiny: á řpuchlinę theř náď łonem boláćą. SienLek* 17v; *Goráćoř mocz u długo mieřzkáiąc: krořty w Pęchyrzu y w łonie známienuie. SienLek* 20v; *Gdy krew z nořá niechce přeřtáć/ niech męřczyzná/ wřimná wodę łono zá moczy SienLek* 74; *vřłucz řoli z háłunem/ á octem rořtworz/ zmaczay wtym báwełnę á wetkni iey włono ku máćicy SienLek* 116, 21, 36, 58, 100, 104v (38); *Von der Schořz reiffen. S kliná Z łoná zerwáć. Excudere řinu. Calag* 546a; *á iz był chłop wyřoki Piecinig/ Ruffin tym řię niřey řchylał/ rořwiodřzy řie vderzył Piecinigá w řłusty brzuch głową/ přáwie náď łonem ářz vpadł StryjKron* 134; *Impubes – Ten który iefczce na brodzie y łunie włofow nie puřczą, młodź dzeczinna. Calep* 514b, 465b; *Niech błaga kto chce narod iego krewki/ Zbeřtwione wnucřki/ řwiędźiwe iářrewki: Po łono Páńny á ořtátek ryby Bez wřzey pochyby. KlonFlis* B3.

W charakterystycznych połączeniach: łono nacierać, napařać, okładać, omywáć (2), (po)maz(ow)áć (3), zamoczyć; na łono przyłóżyć (2); w łono kłáć (2), wetknáć (4), włóżyć (7); łono ociekle (2), opuchłe, ranne, spuchłe (3), řwierzbáće, wrzedliwie; łona spuchnienie, řwierzbienie, zapalenie.

Wyrażenia: »łono męskie« [szyk 2:1] (3): Loná męskiégo niedoftátki léczyć/ iáko kiłę *SienLek* Sss3, 118v *marg*, Tttv.

»niewieście łono« [szyk 2:1] (3): Spuchłe łono niewieście/ Wilczym łádłem mázác/ fklęśnie *SienLek* 118, 118 [2 r.].

»łono samiczne« (1): Lono łámicze łpuchłe álbo ránné *SienLek* Sss3.

Szereg: »łędzwi, (i) łono« (3): ftłucz to ziele z ziele m czo ie zową lífie iaykha/ á łędzwi okładać y łono *FalZioł* I 78d, I 70d; *SienLek* 106v.

W przen (8) : Zapłáthá wífeteczności twoiey w łonie twoim [*Merces fornicationis tuae in sinu tuo*]/ prze toż zaiem weźmieš. *Leop* 4.*Esdr* 15/55; Z chćiwóści onéy írogieý popędlivéy/ Wilk fye wroćiwfzy/ owce w łonie moim Rozdárł drapieźnie oštrym żębem [!] łwoim. *ZawJeft* 7.

Zwrot: »przysiąc na łono« (1): A gdy iuż widzyał Izráel čás śmierći łwoiey/ wezwał Iozephá k łobie y kazał mu przyłádz ná łono łwoie [*pone manum tuam sub femore meo Vulg Gen 47/29*]/ áby go pochował w grobie ftárfzych łwoich *BielKron* 19.

Wyrażenia: »łono morskie« (1): Czás odmienny leczenia ma łpołoby tákie [...] Czáfem wiefłzé [*choroby*] záściéla mniefłzémi [...] Iáko gdy w łono morzkié modráwé łzturmuie Wał wiefłzzy/ mniefłzy goniąc/ á krufząc go płuie *GosłCast* 42.

»łono ojca« (1): Tyš z łubégo łoná Oycá mego mię wywiódl: zkąd nie ogárnioná Cześć twa pánie ná wieki *GosłCast* 20.

»łono paniéńskie« (1): urodzy fya pan wokrágu zyemye a łono panyenłkye bądzye zbauyenye poganłkye *PatKaz II* 248.

»wzgardzone łono« (1): Y godnáżeš ręku mych? wzgárdzonego łoná? Ze cię oto ták nošę niefcześliwa zóná? Piáłtuię cię o łzátó/ ná wieczné złé iego *GosłCast* 62.

»łono ziemi« (1): Myeycyefł fya dobrze wi wífłtky dułfe wyer[ne] ktore lyezicye wlonye zyemye *BierRaj* 21.

a. O rodzie (4) : w ktorych [*ziemiach*] było dwoie kxiążáth bratow rodzonych Lech á Czech wnukowie ławanowi, z łona Helífoe [*de femore Helisiae*] *MiechGlab* 42.

Wyrażenie: »nieuczciwe (a. niepoczciwe), niepewne łono« [*o nieprawym pochodzeniu*] (2:1): kthorzy fye z nyeuczćiwego łoná rodzą/ nyemáyą być wtákim celu/ ábo wtákíey wadze/ w yákyey te potrzebá być/ ktorzy według práwego á wćziwego małżeńłtwá rodzą fye. *GliczKsiąż* B4; Przy dworze tedy zwykły teź chłopyétá ludzye nyepewnego oycá kretą pyątnowác á krełić/ wyrządzáiac im to/ iż oni máyą zawłfe ten Herb s łobą nołić/ dla nyepewnego á neypoćiwego łoná *GliczKsiąż* B4v, B7v.

b. [praw. O dziedziczeniu dóbr po zmarłych dzieciach przez matkę: bo potomkiem dobr onych i części dziećięcey/ nie iefł nikt inłszy/ tylko dziećię ono łamo iefłcze nienárodzone/ ktore iefłi fie żywo vrodzi/ á potym vmrze/ tedy ono dziedzictwo máłce w łono wpada/ záczy m máłká dziedziczką onych dobr zołtanie. *SzczerbSpecSax* 28; Dobrá po dziećięciu máłce w łono przyumárłe bliźszy krewni iey po śmierci iey biorą. *SzczerbSpecSax* 102; Dziećię gdy po śmierći oycowłkíey vmrze/ czáłtkę łwoię oyczyłtą/ Máłce w łono przyumiera. *SzczerbSpecSax* 115.]

2. Miejsce na kolanach osoby siedzącej; objęcia; gremium, sinus Mącz, Vulg, PolAnt, Cn; complexus Cn (124) : A on [*pasterz*] widząc łwá chromego/ Ołtráfzył fie doczekał go. Lew się mu bárzo vkorzył/

Ná łono mu nogę położył *BierEz* Q3v, H2v [2 r.]; Ku twému matko lonu pokornie przyśtąpię *OpecŻyw* 18; *PatKaz III* 153; potymże gdy ie [dziecię] ma powić potrzeba położywŷy na łonie wznak ie nachylić *FalZioł V* 35v; przifchethŷchi wnoczi łpywa traffil ano zona jego goŷpodiny yfchcze y chczyal byczem vnyeifze na lonye oną zatraczicz *LibMal* 1543/76v; *HistAl* A5v [2 r.]; *GliczKsiąż* E4; położy krzyż ná łonie iego. potym mu wyda rotę Przyŷyęgi iego *GroicPorz* g3; *Leop* 2.Reg 12/3; *BibRadz Ioann* 13/23; *Mącz* 303d; *HistRzym* 78v [2 r.], 83v; *RejZwierc* 204v; *BudBib* 3.Reg 7/19, *Is* 49/22; *SkarŻyw* 349; *NiemObr* 19; Ieŷlić lutnia ná łonie/ y dzban w źimnéy wodźie Tym wdźięcznieyŷy/ że ŷiedźifz y ŷam przy nim wchłodźie. *KochFr* 93; *KochMuza* 27; *KochMRot* Cv; Siadł pomázaniec boży ná łwym páńŷkim throne: Iábłko złoté/ y złotą lafkę w ręku máiac/ A zakon nawyŷzego ná łonie trzymáiac. *KochProp* 5; Lecz ieden z vczniow iego ŷiedźiał przy łonie Ieŷufowym [*Erat ergo rucumbens unus ex discipulis eius in sinu Iesu*]/ ktorego miłował Ieŷus. *WujNT Ioann* 13/23; Drogi Leander y morze przebywał/ Ku ŷwiecy/ ktorą trzymáá ná łonie/ Ná drugiey łronie Ero nadobna. *KlonFlis* C3; *PudłDydo* B5; *RybWit* B3v.

W porównaniu (1): Lecz miła Polka ná żyznym zagonie Zásiadłá/ iáko v Bogá ná łonie. *KlonFlis* Cv.

W charakterystycznych połączeniach: na łonie leżeć (a. się położyć) (2), spać (2), na łono wziąć.

Zwroty: »nosić na łonie, w łonie« = *portare in sinu Vulg, PolAnt* [szyk zmienny] (2:1): I przeczeŷ włożył ná mię brzemię wŷŷytkiego ludu twego? A zalim ia poczał y porodził tho wŷŷytko mnoŷtwo/ ábyŷ mi rzekł: Noŷ ie ná łonie twoim/ iáko noŷi piáftunká dzieciáthko *Leop Num* 11/12; *BibRadz Num* 11/12; Iáko páłterz łtado ŷwoie páŷć będzie/ rámieniem łwem zgromádzi bárány/ a w łonie łwym noŷić będzie/ kotne teź owce (leguczko) poprowadzi. *BudBib Is* 40/11.

»na łonie piastować« [szyk zmienny] (5): Y gdzie on dzień gdym cie na łonie tzałuiątz piáftowała/ ij o oyttyz twym niebieŷkim s tobą flodko rozmáwiała *OpecŻyw* 147v, 2, 147v; *KochMRot* Cv; ŷiedźiałás droga perło/ kwitnąca cnotámi: Piáftuiąc ná łwym łonie Królá niebieŷkiego *SiebRozmyŷl* G.

»położyć głowę na łonie« [szyk zmienny] (3): przybliżywŷy ŷie [smok] ku Olimpiey położył ná iey łonie głowę [*imposuit in gremio suo caput*] y pocałował iá. *HistAl* A5v; *BielKron* 122v; Zátym Ionátás położył ŷie ná łuknie/ á głowę łwą położył ná iey łonie. *HistRzym* 63.

»dziatki (a. dzieci) z łona wydzierać« = *ex sinu liberos eripere Mącz* (2): *Mącz* 346c; [*Turczyn*] dziatki wáŷzé z łoná wáŷzego do niepoboźnoŷci wiáry łwéy gwałtem wam wydziérác będzie? *OrzJan* 19.

Wyrażenia: »łono matki, matczyne« [szyk 3:1] (3:1): *OpecŻyw* 20v; Powiádam ci to nędzniku vbogi áby ŷie precz odwrócił/ á wŷpokoił ŷie ná łonie mátki twoiey [*in sinu matris tuae*] *HistAl* C4; *GroicPorz* mmv; Tedy oni ŷzedŷy y wzięli gwałtem ono dziecię z łoná mátczynego. *HistRzym* 133v.

»trzymając na łonie« (1): łpadł był wielki grad lodowy z ktorego vczinił ŷie obraz panny trzymáiac na łonie dzieciátko w koronie. *MiechGlab* *4v.

W przen (17) : y tve lzy padaly nalono oblycznoŷczy y myłofyerdzya bozego *PatKaz II* 64; In gremio fovere. Ná łonie mieć/ álbo bárzo miłować. *Mącz* 149d; In sinum et complexum alicuius venire. Ná łono y ná wielką miłóŷć do kogo przyŷć. *Mącz* 304a, 395c; Wy/ ktorych ŷię náuce wŷzytek ŷwiát dźiwuie/ Wy ktorym złoty wieniec Apollo gotuie/ Wy ktore łlodkim pićciem ná vczonym

łonie/ Karmiły wŹytki Muzy w Źwoim Heliconie. *Prot* D4v; *RejPos* 170; *KlonŹal* B4; *ReszPrz* 55; Płacz siedmioráko/ y złoŹ ná ich łonie ZelŹywość: co lię śmieię z nas ná łronie. *GrabowSet* Vv, Y2; *KochFrag* 16; Dawaycie/ á będzie wam dano. miarę dobrą y nátlóczoną y potręŹioną y opływáiącą dádŹą ná łono wálŹe [*mensuram bonam et confertam et coagitatam et supereffluentem dabunt in sinum vestrum.*] *WujNT Luc* 6/38 [*przekład tego samego tekstu RejPos* 170]; IełliŹe poŹytków/ wolności łtanóm Rzyczypólpolitę rozŹérzamy/ dáleko więcy *fignum gratiae*, to iest, z łoná miłóŹiwéy łáŹki winien vđzieláć koŹciołowi BoŹému *SarnStat* 4.

Zwroty: »nosić na łonie« (1): Ktorem [*Źlugi ubogie*] noŹił ná łonie łwym od złych narodow łrogich *LubPs* T5v.

»na łonie siáść, siedzieć« (1:1): Nie byway prętki ku gniewu/ bo gniew ná łonie łiedzi v błáŹnow. *BielKron* 80v; *KochSz* A2v.

WyraŹenie: »płócienne łono« (1): Do reye potym Źagiel przypráwiono/ Ktory w płócienne wiátr przyjmuie łono. *KlonFlis* E4v.

Przen (58) :

a) *O Źyciu pozagrobowym i ŹczęŹliwoŹci wiecznej* (35) : duŹá náŹwiętlŹé panny pobudzona/ [...] wyłłá wefolo s ciala/ na łono łwégo milégo łyna *OpecŹyw* 179; *MurzNT Luc* 16/23; Pothym gdy Źię iuŹ obiawiał Źwiátu Pan Kryłtus/ thedy iuŹ nie zwano Bogá/ Bogiem Abrááamowym/ áni Źywotá wiecznego łonem iego: Ale Bogiem á Oycem Páná Kryłthułowym. A Źywoth wieczny: Źywothem/ Krolełthwem/ etc. *GrzegŚm* 42, 58; Ták/ łáŹką zápolona [!] DuŹá/ okowy zrzući/ tey niłkoŹci/ Y fáłŹywe rádoŹci/ GdŹie boleŹć zgormádzoná/ Ták/ niech vmiera/ być iey Źyczył łoná. *GrabowSet* K2v; *WujNT Luc* 16/23.

W przeciwŹstawieniu: »łono Abra(h)amowe ... (niŹsze) piekło« (3): Abráám tę nádzieię miał/ [...] iŹ ktoryby łyn był iego pirwey vmárł niŹli on łam/ miał iŹć do pieklá/ á ktorzy po Źmierci iego/ cí do łoná Abrááamowego *BielKron* 16v; *WujNT* 263; *SkarKaz* 3.

Zwroty: »na łonie odpoczywáć« (2): ná łonie iego [*Abrahama*] wŹyłcy vmárli ChryłtuŹa oczekiwáiący/ oni oycowie Źwięći/ iáko v oyca oycow odpoczywáli *SkarŹyw* [282], 286.

»na łonie siedzieć (a. siáść)« [*ŹyŹk zmienny*] (2): [*ŁazarŹ*] Syadł v Abrama na Lonie Bogać vczarta wogonie. *RejKup* 18v; *BielKron* 467.

WyraŹenie: »łono Abra(h)amowe (a. Abra(h)amowo)« = *sinus Abrahae Vulg, PolAnt* [*ŹyŹk* 25:1] (26): vmárł Źebrák i doniesion ielł od Angiołow ná łono (*marg*) wnádro abo w zanadrze (–) Abrahamowé *MurzNT Luc* 16/22; *KrowObr* 215; *BielKron* 16v, 466v [3 r.], 467 [2 r.], Llllv; Ma náđ tho Źywot on wieczny mimo then tytuł/ ine theŹ náŹwiłká łwe/ iáko Kryłtus náŹwał go łonem Abrááamowym *GrzegRóżn* 41, 41 *marg*, 57, 58; *CzechEp* 63; *LatHar* 100; Lono Abrááamowe byłóć mieyłce odpoczynienia wŹyłtkich tych/ ktorzy vmieráli w łáŹce BoŹey/ przed przyŹciem ná Źwiát Páná Chriłtułowym: poki ielłcŹe nie byłó niebo otworzono Źwięťá Źmierćią iego. *WujNT* 263; Wielki ielł przećiąg od łoná Abrááamowego do niŹłzego pieklá. *WujNT* 263, *Luc* 16/22, s. 263 [5 r.], Xxxxx; Y iesliŹ ielł winien/ ábyŹ nigdy nieprzyłzedł ná łono Abrááamowo [*Et si tu reus es: ut nunquam ad sinum Abrahae venires JanStat* 1129]/ gdŹie KrzeŹćianie/ Źydowie/ y Pogánie przed łtworŹycielem wŹyłtkich rzeczy Źmartwychłtaną. *SarnStat* 265; *SkarKaz* 3b.

b) O łonie Boga (określa stosunek Ojca do Syna) (20) : *OpecŻyw* 143v; Bo áćźci Syn sřthąpił ná fwiáth z łoná Oycá/ ále przedię nie opuścił tego łoná/ iáko Athánázius mowi: *Exiuit de finu Patris non relinquens finum Patris*. *SarnUzn* E8v, E8v, C7v; *CzechEp* 250; [z miłości ku ludziom] iedynaká twego/ z łoná Bořtwá twego/ zeřłaęs *LatHar* 564; *SkarKaz* 488a.

Wyrażenia: »łono Ojca (Boga)« (7): pokorą głąboką fyná bozego [Maryja] řczyągnąła złona oczcza boga *PatKaz II* 47v, 41v; *TarDuch* D3; Bogá nikt nie widział/ Syn który ieřt ná łonie Oyczá nam obiáwił. *SarnUzn* E8v, E8v; *LatHar* 584; Zakon Boży przyięli/ iuż nie od człowieká/ áni od Aniołow/ ále od fámeęo fyná Bożego/ z łoná Bogá Oycá znieřiony. *PowodPr* 27.

»łono ojcowe (a. ojcowskie)« (6): *CzechRozm* 22; *CzechEp* 117, 250, 255; *LatHar* 527; Bogá żaden nigdy nie widział: iednorodny Syn który ieřt w łonie Oycowřkim [*qui est in sinu Patris*]/ on opowiedział. *WujNT Ioann* 1/18.

c) O kořciele (3) : acż tym modlitwa moia nie ieřt pożyteczna, wřzakoż tym bęđdzie pożyteczna ktorzy bęđą w łonie moim, to ieřt w kořciele moim. *WróbŻořt* 57.

Wyrażenia: »łono Kořcioła« (1): Wiele rzeczy ieřt/ ktore nas w łonie tego Kořcioła řłufznie trzymáią. *WujJud* 136v.

»łono matki« (1): ábyřmy błogořławieńřtwá wiáry Chryřtuřowey/ řtey głowy potomká Piotrá S. y namieřtniká Chryřtuřowego Papieřá/ [...] czekáli: á przy tey głowie/ iáko członki żywotá řzukáli: y ná łonie mátki tey [Kořcioła]/ przykądem wřzytkich S. řtárych oycow odpoczywáli. *SkarJedn* 148.

3. Zanadrze; sinus Vulg, Mącz, Calep; gremium Mącz (17) : Orzeł řie tám z gory řpuścił/ A řtárořcie pierźcien řchwyćił: Y vpuścił go iednemu/ W łono z ludzi vbogiemu. *BierEz* E3v; Dar řkryty vkraca gniew: á podárze w łono dane [*donum in sinu*]/ řkromi nawięřtze rozgniewánie. *Leop Prov* 21/14; Fovere gremio, Na łono brác álbo w zánádrá wřádzác. *Mącz* 135b, 395c; *Calep* 983b.

Zwroty: »nieř w łonie« (1): nie trzeba řye zbrániác Pługu iác czářem/ álbo y woły pogániác. Nie lenić řye do domu nieř iágnięćią w łonie *KochMarsz* 155.

»połozżyć, postawić, kłařć na łonie« = *in gremio reponere, insinuere Mącz* [szyk zmienny] (4:1:1): A gdi podano kubek perłowy ku piciu Alexandrowi/ pořtáwił gi ná łonie řwym [*in sinu suo recondebat*]/ przynieřiono mu potym y drugi kubek/ tákież mu vczynił/ tákże y trzećim rázem. [...] Słyřząc to Dariusz podniosł řie y rzekł/ przyiácielu coż to czyniřz iże thy kubki do zánadr chowařz? *HistAl* F2v; *BielKron* 28v; *Mącz* 311d, 395d; Y wzięł goráiącego węgla/ połozżył ná řwoie łono/ á nie řpaliło řie ćiało iego. *HistRzym* 111, 68.

»(s)kryć do łona, w łonie« = *abscondere in sinu Vulg, PolAnt* (1:1): I zález może człowiek řkryć ogień w łonie řwoim/ by řzátý iego niemiáły gorzeć? *Leop Prov* 6/27; Kryie leniwiec rękę řwoię do łoná (*marg*) wł. do kotłá/ álbo do gárcná. Ták pazuchę zowie iż wniew ćiepló iák w gárcnu. (-)/ vkonywa řię niz ią przynieřie do vřt řwoich. *BudBib Prov* 26/15.

W przén (3) : Korzyłem pořtem duřżę moię/ modliłem řie za nię/ ale modlitwa moia w łono moie řie przywroci [*oratio mea in sinu meo convertetur*] *WróbŻořt* 34/13; Odłozoná ieřt thá náđzieiá moiá w łonie moim [*reposita est haec spes mea in sinu meo*] *Leop Iob* 19/27; Pełné łono [*in sinu meo Vulg Ps* 88/51; w zanádrzu *WujBib*] mam řznupek/ pełné obelżenia/ řłucháiąc rozmáytých narodów háńbienia. *KochPs* 135.

4. *Naręcze; sinus Vulg (2)* : Sktoreytho [trawy] nie nápełni ręki fwey then co źnie: áni łoná fwego [et sinus suum qui manipulos collegit; rámienia fwego *BibRadz, BudBib*]/ co łnopki znośi. *Leop Ps* 128/7; Trawá/ która nie czekáła Rázu kofy śiekącáy: Ale przed czáfem zniłzczáła Ogniem gwiazdy gorącáy. Tá ręki nie nápełniła Zeńcowi ochotnemu: Ani łoná obciążyła Nołzarzowi pilnemu. *KochPs* 193.

5. *Wgłębienie tworzące się w sukni przy unoszeniu brzegów albo przy siadaniu; podolek; sinus Mącz, Cn; gremium vestis, lacinia Cn (2)* : Sinum ex tunica facere, Lono vczinić z suknie/ suknią w łono á w podolek vyąć. *Mącz* 395c.

Synonimy: 2. objęcie; 3. pazucha, zanadrze, zapazusze; 4. naręcze; 5. podolek.